

Αθήνα, 8/11/16

Συνάντηση ΣΠΕΦ με Το Ποτάμι

Ο **Σύνδεσμος Παραγωγών Ενέργειας με Φωτοβολταϊκά (ΣΠΕΦ)** είναι ο κατεχορήγν επιστημονικός και επιχειρηματικός φορέας Πανελλαδικής εκπροσώπησης της επαγγελματικής ηλεκτροπαραγωγής από φωτοβολταϊκά, με 510 εγγεγραμμένα μέλη, διαφανώς αναρτημένα στην ιστοσελίδα του www.spef.gr και μοναδικά ως προς τον βασικό μέτοχο τους ούτως ώστε να αποφεύγονται εγγραφές συνδεδεμένων στον ίδιο βασικό μέτοχο πολλαπλών εταιρειών και έτσι να αλλοιώνεται η εκπροσώπηση.

Στο Υπουργείο Ενέργειας συντελέστηκαν το προηγούμενο διάστημα σημαντικές μεταρρυθμίσεις και τομές στην χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με γνώμονα πρωτίστως την άρση των χρόνιων στρεβλώσεων που λειτουργούσαν σε βάρος των ΑΠΕ και υπέρ της Προμήθειας (ν. 4416/2016). Ως πρώτη προτεραιότητα αυτό που κατά την αντίληψη μας χρειάζεται τώρα, είναι να λειτουργήσουν απρόσκοπτα στην πράξη αυτές οι μεταρρυθμίσεις αποδίδοντας το εύλογο και δίκαιο αποτέλεσμα τους. Τούτο μαζί και με το νέο πλαίσιο που επίσης θεσπίστηκε για τα νέα έργα ΑΠΕ σε συνάφεια και με τις Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕ, θα βοηθήσουν να συνεχίσει η χώρα μας την ευρωπαϊκή της πορεία προς τις ανανεώσιμες.

Παρά το ανωτέρω θετικό πλαίσιο, υφίστανται ωστόσο μια σειρά από ακανθώδη θέματα και προβλήματα που έχουν οδηγήσει τους χιλιάδες ηλεκτροπαραγωγούς ΑΠΕ σε οικονομική ασφυξία. Για τα προβλήματα αυτά, όπως επιγραμματικά παρατίθενται παρακάτω, επιθυμούμε να διατηρήσουμε έναν επιστημονικό και τεχνικό διάυλο επικοινωνίας ανοικτό μαζί σας με γνώμονα την άμβλυση των ανισορροπιών που παρουσιάζονται στο χώρο.

1. Πληρωμές παραγωγών ΑΠΕ

Σύμφωνα με το πρόσφατο δελτίο Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ (ΕΛΑΠΕ) που δημοσιεύει κάθε μήνα ο ΛΑΓΗΕ, ο ΕΛΑΠΕ τον Αύγουστο του 2016 διατηρούσε σωρευτικό λογιστικό έλλειμμα 248 εκατ. ευρώ ευθυνόμενο για μέση υπερημερία πληρωμών 50 ημερών. Η πραγματική υπερημερία πληρωμών προς τις ΑΠΕ ωστόσο την περίοδο εκείνη έφθανε σε μέσα επίπεδα τις 130 ημέρες, αφού τον Αύγουστο του 2016 πληρωνόταν το κύριο τμήμα της παραγωγής του προηγούμενου Φεβρουαρίου.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Λειτουργού στο δελτίο ΕΛΑΠΕ και σε συνέχεια των μέτρων του ν. 4414 που θεσπίστηκαν, το σωρευτικό έλλειμμα στα τέλη του 2016 θα βρίσκεται στα 254 εκατ. ευρώ και με κατεύθυνση να μειωθεί στα 125 εκατ. ευρώ τον Ιούνιο του 2017 και να μηδενιστεί στα τέλη του έτους αυτού. Αυτό σημαίνει πως η μέση υπερημερία πληρωμών προς τις ΑΠΕ μέχρι τέλος του έτους θα έπρεπε να παραμείνει στις 50 μέρες, στα μέσα του 2017 να κατέλθει στις 25 ημέρες και στα τέλη του έτους αυτού να μηδενιστεί, δηλαδή οι πληρωμές να έχουν επανέλθει πλήρως στα συμβατικά επίπεδα.

Για μεν το τέλος του 2016 υπερημερία 50 ημερών σημαίνει πως θα πρέπει να έχουν εξοφληθεί οι παραγωγές ΑΠΕ μέχρι και του μηνός Σεπτεμβρίου 2016. Δυστυχώς μέχρι σήμερα έχει εξοφληθεί πλήρως μόλις ο Μάρτιος (με πραγματική μέση υπερημερία 160 ημερών), ενώ σε συνέχεια «πυκνής» επικοινωνίας μας με τον ΛΑΓΗΕ ο προγραμματισμός του Λειτουργού είναι να καταφέρει να αποπληρώσει μέχρι τέλος του 2016 και την παραγωγή Ιουνίου 2016, ούτως ώστε να κρατηθεί σε

πραγματική υπερημερία 140 ημερών αντί των 50 ημερών που θα έπρεπε βάσει της λογιστικής εικόνας να έχει. Με τον προγραμματισμό δηλαδή αυτό, εφ' όσον υλοποιηθεί στην πράξη, οι παραγωγοί ΑΠΕ θα συνεισφέρουν στην ρευστότητα του συστήματος με αναγκαστική εν τοις πράγμασι άτοκη επιπλέον πίστωση $140 - 50 = 90$ ημερών επιπλέον δηλαδή της αναλογούσας βάσει του λογιστικού ελλείμματος του ΕΛΑΠΕ.

Για τις καθυστερήσεις πληρωμών αυτές, που όμοιες τους δεν υφίστανται πουθενά στην χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, οι παραγωγοί ΑΠΕ όχι μόνο δεν λαμβάνουν διευκολύνσεις για τις τραπεζικές, φορολογικές και ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις αλλά αντίθετα εξευτελίζονται καθημερινά από τις πιέσεις των φορέων αυτών (κατασχέσεις, δεσμεύσεις λογαριασμών, εξώδικες ειδοποιήσεις βάσει του Κώδικα Δεοντολογίας της ΤτΕ κλπ) χωρίς μάλιστα να συνυπολογίζονται καν οι λειτουργικές και βιοποριστικές τους πραγματικές ανάγκες.

2. Ειδικός Λογαριασμός ΑΠΕ (ΕΛΑΠΕ)

Η ανισορροπία που παρουσιάστηκε στον ΕΛΑΠΕ το 2016 δεν έχει να κάνει με αλλαγές (δηλαδή αυξήσεις) ως προς τα προηγούμενα χρόνια στις πληρωμές των ΑΠΕ αλλά μόνο με εσωτερική αναδιάρθρωση των κονδυλίων που εισπράττονται συνολικά για ρεύμα από τους καταναλωτές. Με απλούστερα δηλαδή λόγια η πτώση της Οριακής Τιμής Συστήματος (ΟΤΣ), συγκυριακή αλλά δυστυχώς και συστημική εξαιτίας των ΑΠΕ (φαινόμενο Merit Order Effect), **είναι αυτή που αφαιρέσε σημαντικό μέρος των εσόδων του ΕΛΑΠΕ από την ΟΤΣ και το μεταβίβασε ως κέρδος στους Προμηθευτές.** Μοναδικός εξωτερικός παράγοντας που επιπλέον αποσυντόνισε τον ΕΛΑΠΕ όχι όμως με ευθύνη των παραγωγών, ήταν η άστοχη μείωση του ΕΤΜΕΑΡ τον Δεκέμβριο του 2015 κατά 130 εκατ. ευρώ ετησίως, απόφαση που βασίστηκε αφενός σε εσφαλμένες εκτιμήσεις του Ειδικού Δελτίου ΕΛΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ αναφορικά με το πόσο προβλεπόταν η ΟΤΣ να είναι για το 2016 (ο Λειτουργός προέβλεπε τον Νοέμβριο του 2015 την ΟΤΣ στα 57 ευρώ/MWh για το 2016 και στα 60 ευρώ/MWh για το 2017, όταν αυτή για σχεδόν όλο το 2015 ήταν ήδη κάτω των 50 ευρώ/MWh με περαιτέρω πτωτικές τάσεις) και αφετέρου στην παροδικά αυξημένη τιμή των δικαιωμάτων CO₂, οι τιμές των οποίων ήδη από τον Ιανουάριο του 2016 κατέρρευσαν λόγω της συστημικής αστοχίας του μηχανισμού ETS της ΕΕ (τα δικαιώματα CO₂ αποφασίστηκε επίσης τον Δεκέμβριο 2015 κατά ένα μέρος να δοθούν και τα επόμενα χρόνια στον ΕΛΑΠΕ με στόχο την απομείωση του ΕΤΜΕΑΡ).

Προς άρση των ανωτέρω η πρωτοβουλία της θεσμοθέτησης του ν. 4414/2016, άρθρο 23, παρ. 3, α, ββ, **για την αποτύπωση και χρέωση στην Προμήθεια του αποφευγόμενου χονδρεμπορικού κόστους του ρεύματος λόγω ΑΠΕ, είναι αναφανδόν προς την σωστή κατεύθυνση.** Αυτό που τώρα προέχει είναι η στενή επιτήρηση από την ΡΑΕ της λειτουργίας του ν. 4414 και του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΚΣΗΕ) όσον αφορά την πραγματική αποτύπωση του αποφευγόμενου κόστους των Προμηθευτών λόγω ΑΠΕ στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό (ΗΕΠ) και την αποφυγή χειραγωγήσεων προς τα κάτω όπως αναλυτικά τοποθετήθηκε ο ΣΠΕΦ στην σχετική δημόσια διαβούλευση του Κώδικα. Για μια ακόμη φορά ας επαναλάβουμε πως πρόκειται για Χρέωση και όχι Τέλος Προμηθευτών, αφού δεν καθορίζεται διοικητικά από κανέναν, αλλά προκύπτει από τον ίδιο τον μηχανισμό επίλυσης της αγοράς.

Απόδειξη της ισχυρής θέλησης του νομοθέτη για οριστικό ξεκαθάρισμα των χρόνιων στρεβλώσεων που λειτουργούσαν υπέρ της Προμήθειας είναι η πρόβλεψη του άρθρου 23, παρ. 3, α, γγ, του ν. 4414 στην οποία δύναται επιπλέον η δυνατότητα από 1/1/2018 με απλή Υ.Α. να αφαιρείται τμήμα του ΕΤΜΕΑΡ και να χρεώνεται απευθείας στους Προμηθευτές αντί στους καταναλωτές (το ΕΤΜΕΑΡ επίσημα τόσο από το ΣτΕ με την Απόφαση 3366/2015 όσο και από την ΡΑΕ με την Απόφαση 214/2016, ΦΕΚ Β 2450 από 9/8/16 ήδη νομικά αναγνωρίζεται ως κόστος ρεύματος για τους Προμηθευτές). Τούτο σημαίνει πως ο νομοθέτης δεν σκοπεύει να ανεχθεί νέα αποτυχία των φορέων της Πολιτείας και του Κώδικα Συναλλαγών στον ΕΛΑΠΕ και το ΕΤΜΕΑΡ κατά το υπόλοιπο έτος 2016 και το 2017 και πως εάν τούτο ο μη γένοιτο συμβεί, από τώρα για το 2018 προβλέπεται ήδη νομοθετημένη διοικητική παρέμβαση για απευθείας μεταφορά μέρους ή ολόκληρου του ΕΤΜΕΑΡ στους Προμηθευτές. **Δηλαδή πλήρης ενσωμάτωση του ΕΤΜΕΑΡ στο κόστος της Προμήθειας που θα είναι και η οριστική λύση στα προβλήματα της χονδρεμπορικής αγοράς.**

Όλα αυτά δεν έχουν σε τίποτα να επιβαρύνουν τους καταναλωτές αφού ακόμη και πλεόνασμα να υπάρξει στον ΕΛΑΠΕ εξαιτίας της νέας συνιστώσας, η ΡΑΕ δύναται με την κατάλληλη μείωση του ΕΤΜΕΑΡ να ισοσκελίσει τον ΕΛΑΠΕ και έτσι να προκαλέσει ακόμα και εξοικονόμηση στο τελικό ποσό των λογαριασμών ρεύματος.

3. ΔΕΗ και καθυστερήσεις πληρωμών ΑΠΕ

Η παρουσία της ΔΕΗ στην λιανική βάση νόμου (ΦΕΚ Β 1593 από 6/6/16) θα συρρικνωθεί με τελικό στόχο να μειωθεί το μερίδιο της κάτω από το 50% ως το 2020 και με ενδιάμεσους σταθμούς μερίδιο 75,24% το Δεκέμβριο 2017, 62,24% το Δεκέμβριο 2018 και 49,24% τον Δεκέμβριο 2019 από 88% που κατέχει τώρα. Παράλληλοι στόχοι υφίστανται για την συρρίκνωση της ΔΕΗ και στο χώρο της λιγνιτικής και υδροηλεκτρικής παραγωγής, εξ' ου και η υιοθέτηση του μοντέλου ΝΟΜΕ για την παραχώρηση τέτοιας ισχύος στους υπόλοιπους ιδιώτες Προμηθευτές έως το 2019. Το ΝΟΜΕ είναι ένα μεταβατικό μέτρο που θα πρέπει να το διαδεχθεί φυσιολογικά μια διαρθρωτικά μόνιμη ανακατανομή των μεριδίων στην εν λόγω παραγωγή.

Η δεσπόζουσα επιχείρηση λοιπόν εισέρχεται σε μια φάση όπου ο τζίρος της καταληκτικά θα μειωθεί περίπου στο μισό, χωρίς να υφίσταται απτό επιχειρησιακό σχέδιο στο πως θα μειωθούν εξίσου και τα κόστη της ώστε να παραμείνει οικονομικά βιώσιμη. Όπως όλοι πλέον γνωρίζουμε οι δημοπρασίες ΝΟΜΕ και η πώληση ενέργειας που συντελείται εκεί προς τους Προμηθευτές ανταγωνιστές της όχι μόνο δεν απαλλάσσουν την ΔΕΗ από τα κόστη παραγωγής και λειτουργίας των λιγνιτικών της εργοστασίων, αλλά την ζημιώνουν κιόλας. Προφανώς το άσχημο για την επιχείρηση αυτό αποτέλεσμα δεν έρχεται τυχαία, αφού δεδομένου του από καιρό γνωστού και συμπεφωνημένου με τους Θεσμούς πλαισίου για την απελευθέρωση της λιανικής αλλά και της λιγνιτικής και υδροηλεκτρικής παραγωγής, δεν φαίνεται να έγιναν και οι καλύτερες των επιλογών για το πώς θα επιτευχθεί αυτό ισορροπημένα για την επιχείρηση, **δηλαδή στο πως θα μειωθούν μαζί με τον τζίρο εξίσου και τα κόστη της.**

Προς την αντίθετη μάλλον κατεύθυνση κινούμενη η επιχείρηση, την παρακολουθούμε να στεγνώνει την ρευστότητα της στραγγαλίζοντας πρωτίστως τις ΑΠΕ μέσω της ανεξέλεγκτης παρακράτησης του ΕΤΜΕΑΡ, ώστε να ανταποκριθεί και στις υποχρεώσεις ανάπτυξης της νέας λιγνιτικής μονάδας της Πτολεμαΐδας 5 με φαραωνικό προϋπολογισμό περί το 1,5 δις ευρώ. **Απουσία δημοσιοποιημένου ρεαλιστικού σχεδίου της ΔΕΗ για την μείωση του κόστους της συμμετρικά προς τον μειούμενο κάθε φορά βάσει νόμου τζίρο της.** εκτιμούμε προς πρόκειται για λεονταρισμό, δηλαδή πως σκοπεύει έωλα να παραμείνει σε όρους ιδιοκτησίας εργοστασίων ο μοναδικός παραγωγός λιγνιτικής ισχύος έστω και πουλώντας εν συνεχεία με ζημία μέσα από το ΝΟΜΕ την παραγωγή της στους ανταγωνιστές της, αδιαφορώντας για τις επιπτώσεις όχι μόνο για την ίδια αλλά και για τους τροφοδότες της, όπως είναι οι ΑΠΕ. **Δεν αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ποιος είναι ο λόγος να «ματώνει» οικειοθελώς μάλιστα η ΔΕΗ -και μαζί της αναίτια δυστυχώς να συμπαράσφρονται και πολλοί άλλοι, για να κτίσει τις νέες αυτές υποδομές και να πουλάει εν συνεχεία το ρεύμα κάτω του κόστους στους ανταγωνιστές της, αντί να τους αφήσει να δανειστούν και να ματώσουν εκείνοι για να κτίσουν αυτές τις νέες υποδομές, εφ' όσον πράγματι απαιτούνται.**

4. ΕΤΜΕΑΡ από Προμήθεια προς ΛΑΓΗΕ

Η μεταφορά της είσπραξης του ΕΤΜΕΑΡ από την Προμήθεια απευθείας στον ΛΑΓΗΕ όπως νομοθετικά άμεσα επίκειται σύμφωνα με όσα μας γνωστοποίησε ο Λειτουργός αλλά και ο ΑΔΜΗΕ πρόσφατα -το ΕΤΜΕΑΡ επίσημα τόσο από το ΣτΕ (Απόφαση 3366/2015) όσο και από την ΡΑΕ (Απόφαση 214/2016, ΦΕΚ Β 2450 από 9/8/16) αναγνωρίζεται ως κόστος ρεύματος για τους Προμηθευτές, θα άρει μια ακόμη ασυμμετρία σε βάρος των ΑΠΕ, ταμειακή αυτή τη φορά, αφού δεν είναι δυνατόν οι καταναλωτές να πληρώνουν/διακανονίζουν συμμετρως όλα τα σκέλη των λογαριασμών τους και εν τέλει οι ΑΠΕ να είναι οι μόνες που μονίμως δεν πληρώνονται. **Η επί τέλους λοιπόν παράκαμψη από την αλυσίδα είσπραξης του ΕΤΜΕΑΡ του ΑΔΜΗΕ που ως θυγατρική της ΔΕΗ ουδέποτε άσκησε τα νόμιμα δικαιώματα της έναντι της μητρικής στην είσπραξη του πόρου αυτού, θα ενηλικιώσει τον μετοχικά και διοικητικά ανεξάρτητο ΛΑΓΗΕ έναντι των υποχρεώσεων και των ευθυνών του** για την ομαλή και πάνω απ' όλα οικονομικά αξιόπιστη και αμερόληπτη εκκαθάριση της αγοράς σε όλα τα μέτωπα. Η

θεσμοθετημένη άλλωστε διάκριση του ρόλου, των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών εκάστου φορέα της Πολιτείας είναι επακριβώς ορισμένη, οπότε σε καμία περίπτωση δεν δικαιολογούνται στρογγυλοποιήσεις, υπερβάσεις ή πλημμέλειες καθηκόντων.

Δεν είναι δυνατόν η Πολιτεία να συμπεριφέρεται στην κοινωνία και την οικονομία με **δύο μέτρα και δύο σταθμά**. Δηλαδή από την μία να επιβάλλει κατασχέσεις για οφειλές από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές για αντιπαροχές μάλιστα που δεν πρόκειται ίσως ποτέ οι πολίτες να λάβουν από το Κράτος και από την άλλη να τρέφει την ασυδοσία και την μικροπολιτική στους λογαριασμούς ρεύματος, χαιδεύοντας έτσι τα αυτιά των συστηματικά κακοπληρωτών (αφού όσοι αποδεδειγμένα οικονομικά αδυνατούν βρίσκονται ήδη στο Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο) αλλά και του δεσπόζοντα Προμηθευτή (ΔΕΗ) που προφανώς ενδιαφέρεται να μπορεί χρησιμοποιώντας ανεξέλεγκτα πόρους που δεν του ανήκουν (ΕΤΜΕΑΡ), να καλύπτει τις αναποτελεσματικότητες του μηχανισμού εισπράξεων του.

Στο σκέλος ειδικά αυτό ακράδαντα πιστεύουμε πως **αν η Προμήθεια δεν πιεστεί μέσω ρητού μηχανισμού να αποδώσει εγκαίρως τους πόρους** που οφείλονται στον Λειτουργό αλλά και τον Διαχειριστή, **δεν πρόκειται ποτέ να βελτιώσει τις επιδόσεις της** στην είσπραξη των λογαριασμών ρεύματος. Μην ξεχνάμε πως η Προμήθεια ως λιανεμπόριο εξ' ορισμού ίσως δεν έχει βασικότερο καθήκον από την ορθή και σφικτή διαχείριση της είσπραξης των λογαριασμών της.

5. Υπηρεσίες Διακοπτόμενου Φορτίου (ΥΔΦ ή διακοψιμότητα)

Το μέτρο της διακοψιμότητας όπως τέθηκε σε εφαρμογή στην χώρα μας με την ΑΠΕΗΛ/Γ/Φ1/οικ. 184898/11-12-2015, κατά της οποίας τρέχουν ήδη Προσφυγές του συνδέσμου μας στο ΣτΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δημιουργεί σημαντικές στρεβλώσεις στο ηλεκτρικό σύστημα και πολύ περισσότερο σε βάρος των ΑΠΕ που σχεδόν αποκλειστικά το χρηματοδοτούν. Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα με την σειρά:

- Το μέτρο της διακοψιμότητας οπουδήποτε αλλού εφαρμόζεται σε χώρες μέλη της ΕΕ, **πουθενά δεν χρηματοδοτείται από τους ηλεκτροπαραγωγούς αλλά αντίθετα από πόρους του συστήματος που προορίζονται ειδικά για την ευστάθεια**. Στην χώρα μας τέτοιοι πόροι είναι τα Αποδεικτικά Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ) νυν μετονομασμένα σε Μηχανισμό Αποζημίωσης Ευελιξίας. Τούτο επειδή η διασφάλιση ευστάθειας είτε προωθείται μέσω της διαχείρισης της παραγωγής είτε μέσω της διαχείρισης της ζήτησης, αποτελεί τις δύο όψεις του ίδιου νομίσματος, οπότε και οφείλει να χρηματοδοτείται από το ίδιο ταμείο.
- Στην χώρα μας το μέτρο της διακοψιμότητας παραδόξως και σε αντίθεση με ότι ισχύει σε όλη την υπόλοιπη Ευρώπη **επιβαρύνει τις ΑΠΕ, χρηματοδοτούμενο κατά 86% από αυτές με το 67% να επιβαρύνει τα επαγγελματικά φωτοβολταϊκά (3,6% επί του τζίρου τους**. Επειδή μάλιστα οι κατανεμόμενοι συμβατικοί παραγωγοί έχουν την δυνατότητα να διαμορφώνουν ελεύθερα ανά ώρα τις προσφορές τους στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό (ΗΕΠ), είναι βέβαιο πως προσθέτουν στις τιμές τους το μικρό ούτως ή άλλως κόστος που τους αναλογεί (0,4% επί του τζίρου τους) και έτσι το ανακτούν πλήρως μετακυλώντας το στους καταναλωτές, κάτι που οι ΑΠΕ δεν έχουν δυνατότητα να κάνουν.
- Μεγάλη στρέβλωση υφίσταται και ως προς την ποσότητα των ΥΔΦ που προσδιορίστηκαν να δίνονται στους βιομηχανικούς καταναλωτές στην χώρα μας. Αναφερόμενοι στο παράδειγμα της Γερμανίας που εσχάτως προβάλλεται ως δήθεν προγεφύρωμα για την παράταση του επίδικου μέτρου και στην χώρα μας, αξίζει να συγκρίνουμε το μέσο φορτίο σε MW ανά ώρα κάθε χώρας και στο πόσα MW ΥΔΦ θεσπίστηκαν συγκριτικά. Το 2014 λοιπόν στην Γερμανία η κατανάλωση ενέργειας ήταν 576,3 TWh η οποία διαιρούμενη με τον συνολικό αριθμό των ωρών του έτους (8.760) δίνει το μέσο φορτίο του συστήματος τους αναγόμενο σε 68.787 MW. Με βάση όσα είδαν το φως της δημοσιότητας για την **θέσπιση του μέτρου στην Γερμανία, αυτό πρόκειται να αφορά μόλις 1.500 MW, δηλαδή ποσοστό 2,2% ως προς το μέσο φορτίο του ηλεκτρικού συστήματος της χώρας αυτής**. **Αντίθετα στην χώρα μας με κατανάλωση 50,2 TWh το 2014 στο διασυνδεδεμένο σύστημα και δίκτυο, δηλαδή ανηγμένο ανά ώρα μέσο φορτίο 5.730 MW, θεσπίστηκε όριο 2.000 MW για τις ΥΔΦ συνολικά, δηλαδή σε ποσοστό 34,9%!** Παρόμοια στρεβλή εικόνα προκύπτει και

με βάση τα αιχμιακά φορτία των δύο χωρών με 83 GW της Γερμανίας και 9 GW της Ελλάδας, όπου ως ποσοστό οι ΥΔΦ ανέρχονται σε 1,8% και 22,2% αντίστοιχα.

- Σε ότι αφορά τώρα την εφαρμογή του μέτρου των ΥΔΦ στη χώρα μας από τον ΑΔΜΗΕ, το 2016 έχει παραδόξως δημοπρατήσει μέχρι στιγμής:

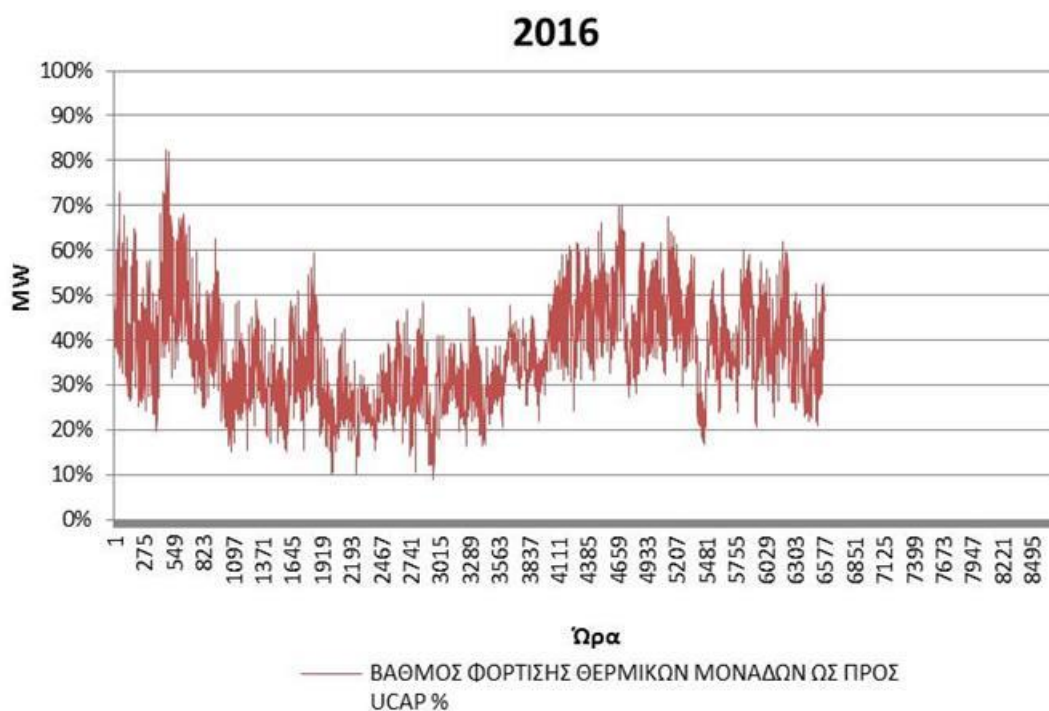
Στις 29/2/16 ΥΔΦ συνολικά 1.000 MW για τον Μάρτιο 2016 (500 + 500 MW για ΥΔΦ1 και ΥΔΦ2 αντίστοιχα).

Στις 31/3/16 ΥΔΦ συνολικά 1.500 MW για τον Απρίλιο 2016 (650 + 850 MW για ΥΔΦ1 και ΥΔΦ2 αντίστοιχα)

Στις 27/4/16 ΥΔΦ συνολικά 1.650 MW για κάθε μήνα της περιόδου από τον Μάιο έως και τον Σεπτέμβριο 2016 (750 + 900 MW για ΥΔΦ1 και ΥΔΦ2 αντίστοιχα) και παρότι έβλεπε την αύξηση του περιθωρίου διαθεσιμότητας ισχύος ένεκα της μείωσης του βαθμού φόρτισης των θερμικών μονάδων, όπως αναδεικνύεται στο παρακάτω διάγραμμα.

Στις 27/9/16 ΥΔΦ 1.200 MW για κάθε μήνα της περιόδου από Οκτώβριο έως και τον Δεκέμβριο 2016 (550 + 650 MW για ΥΔΦ1 και ΥΔΦ2 αντίστοιχα) και παρότι έβλεπε την αύξηση του περιθωρίου διαθεσιμότητας ισχύος ένεκα της μείωσης του βαθμού φόρτισης των θερμικών μονάδων, όπως αναδεικνύεται στο παρακάτω διάγραμμα.

Διάγραμμα 1 – Βαθμός φόρτισης % θερμικών μονάδων ως προς UCAP

Δηλαδή προκύπτει πως ενώ οι θερμικές μονάδες χρειαζόταν κατά μέσο όρο να λειτουργούν γύρω στο 40% της δυναμικότητας τους UCAP (πρόκειται για την μονίμως διαθέσιμη ισχύς τους) το 2016, δηλαδή καταφανώς να υπολειτουργούν, εντούτοις ο ΑΔΜΗΕ δημοπρατούσε μονίμως περί το 1,5 GW ΥΔΦ χωρίς ουσιαστικά να το χρειάζεται η υποτιθέμενη ευστάθεια του συστήματος. Η αιχμή μάλιστα του 80% που περιστασιακά εμφανίστηκε στις αρχές του 2016, οφείλεται σε εξαγωγές ενέργειας περίπου 900 MW (11% επί της συνολικής θερμικής (UCAP) και όχι σε κάποια δική μας αιχμή ή ανωμαλία. Άλλωστε δεν είναι τυχαίο πως μέχρι σήμερα δεν εκδόθηκε από τον ΑΔΜΗΕ ούτε μία εντολή περιορισμού κατανάλωσης προς τους δικαιούχους καταναλωτές, οι οποίοι ωστόσο δικαιούχοι εισπράττουν κανονικά τα κονδύλια χωρίς ουσιαστική αντιπαροχή.

Ως προς τα ανωτέρω έχουμε εκπονήσει μελέτη-ανάλυση-αποτύπωση των ωριαίων φορτίων για τα έτη 2013, 2014, 2015 και 2016, συνυπολογίζοντας και το ισοζύγιο διασυνδέσεων και στο πως το ηλεκτρικό σύστημα θα ανταποκρινόταν υπό συνθήκες ηλεκτρικής απομόνωσης της χώρας και πουθενά δεν προκύπτει διαθέσιμο θερμικό περιθώριο λιγότερο από 1.500 – 2.000 MW. Θα είναι χαρά μας να μας ορίσετε συνάντηση μαζί σας, ώστε να σας παρουσιάσουμε εκτενώς ολόκληρη την ανάλυση και τα αποτελέσματα της.

- Απόλυτος κυνισμός τέλος υφίσταται και στις πληρωμές των ΥΔΦ, αφού σύμφωνα με ενημέρωση που έχουμε οι δικαιούχοι έχουν εισπράξει το αντίτιμο των μηδενικών τους αντιπαροχών για ΥΔΦ μέχρι και τον Μάιο, ενώ οι παραγωγοί ΑΠΕ που το πληρώνουν έχουν πληρωθεί μόλις τον Μάρτιο. Συγκεκριμένα οι ΥΔΦ του Απριλίου 2016 πληρώθηκαν στους δικαιούχους καταναλωτές τον Αύγουστο και οι ΥΔΦ του Μαΐου 2016 καταβλήθηκαν τον Οκτώβριο 2016, όταν οι παραγωγοί ΑΠΕ που πληρώνουν τα κονδύλια αυτά δεν έχουν πληρωθεί ακόμα τον Απρίλιο!.

Για όλα τα ανωτέρω στρεβλά και πολλά περισσότερα ακόμη, προφανώς δεν ήταν τυχαία η δήλωση-ομολογία του πρώην Υπουργού ΠΕΝ και Π. Σκουρλέτη στις 31/3/16 ([http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snid=524\]=4194&language=el-GR](http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snid=524]=4194&language=el-GR)) πως οι ΥΔΦ «...είναι εργαλεία άσκησης βιομηχανικής πολιτικής. Για να τα λέμε με το όνομά τους. Άσχετα αν εμφανίζονται ως μέτρα, τα οποία θα εξασφαλίζουν την ασφάλεια της ενεργειακής αγοράς. Και έρχονται ως αντιστάθμισμα της κατάργησης της έκπτωσης του ποσοστού 20% που υπήρχε μέχρι το τέλος του προηγούμενου έτους...». Με άλλα λόγια δηλαδή οι ΑΠΕ καλύπτουν την καταρτηθείσα έκπτωση της ΔΕΗ προς τους πελάτες της... για την οικονομική ενίσχυση της βιομηχανίας.

6. Σχέδιο ΥΑ για Net Metering και Virtual Net Metering

Σε ότι αφορά την αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό (net metering ή virtual net metering), δυστυχώς εντοπίσαμε επικίνδυνες στρεβλώσεις στο νέο σχέδιο Υπουργικής Απόφασης που έθεσε σε δημόσια διαβούλευση στις 19/10/16 η ΡΑΕ. Να υπενθυμίσουμε για μια ακόμη φορά πως αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό δεν σημαίνει ιδιοκατανάλωση. Ο μέσος τυπικός συντελεστής ταυτοχρονισμού μεταξύ αυτοπαραγωγής με ιδιοκατανάλωση κάθε τέτοιου αυτοπαραγωγού κινείται περίξ μόλις του 35%. Ως εκ τούτου ο τυπικός net-metering αυτοπαραγωγός αγοράζει σε πραγματικό χρόνο το 65% του ρεύματος που χρειάζεται για να καλύψει τις ανάγκες του, ρεύμα στο οποίο υπεισέρχεται σε ποσοστό περίπου 20% το ρεύμα που παράγουν οι ανεξάρτητοι ανανεώσιμοι ηλεκτροπαραγωγοί του ΕΛΑΠΕ και που κατά 50% αποπληρώνεται από το ΕΤΜΕΑΡ.

Αν λοιπόν υιοθετηθεί το σχέδιο ΥΑ ως έχει και δεν παραμείνει ο υπολογισμός του ΕΤΜΕΑΡ επί της πραγματικά απορροφούμενης ενέργειας όπως τώρα ισχύει, τούτο θα σημαίνει πως κάθε αυτοπαραγωγός net metering στρεβλά θα χρεώνεται ΕΤΜΕΑΡ όχι για το ρεύμα που πραγματικά απορρόφησε σε πραγματικό χρόνο αλλά για το λογιστικό συμψηφιστικό αποτύπωμα της κατανάλωσης του σε κάθε κύκλο καταμέτρησης. Αλυσιτελώς αυτό θα συνεπάγεται πως οι Προμηθευτές θα ανταλλάσσουν ρεύμα με τους πελάτες τους εν τοις πράγμασι στο απομειωμένο (υποσύνολο του συνολικού πραγματικού κόστους του ρεύματος) κόστος του ανταγωνιστικού σκέλους των τιμολογίων τους και όχι στο πλήρες δηλαδή συμπεριλαμβανομένου και του ΕΤΜΕΑΡ. Πολύ χειρότερα, η προκύπτουσα ζημία από την πλημμελή και κάτω του πραγματικού κόστους του ρεύματος ανταλλαγή αυτή, θα μετακυλιέται στον ΕΛΑΠΕ που δεν θα εισπράττει το αναλογούν ΕΤΜΕΑΡ για το πράσινο ρεύμα που πουλήθηκε. Με δεδομένη την μαζικότητα που δύναται να έχει ιδιαίτερα το virtual net metering, η παγίωση στην αντίληψη του κοινού μιας τέτοιας στρέβλωσης μόνο με αυτήν του πλασματικά υπερτιμημένου ΕΤΜΕΑΡ εξ' αιτίας της εσφαλμένης αρχιτεκτονικής του ΕΛΑΠΕ που δημιουργήθηκε εξ' αρχής με το ν. 2773/1999 μπορεί να συγκριθεί. Μια στρέβλωση που δεκαεπτά χρόνια μετά ακόμη στοιχειώνει την ανάπτυξη αν όχι την επιβίωση των ανανεώσιμων.

Μόνος τρόπος για να σταθεί η συμψηφιστική αυτή λογική της βάσης υπολογισμού της χρέωσης του ΕΤΜΕΑΡ στους παραγωγούς με ενεργειακό συμψηφισμό, είναι η πλήρης ενσωμάτωση του ΕΤΜΕΑΡ στο κόστος των Προμηθευτών (όπως π.χ. συνέβαινε με τα ΑΔΙ και συνεχίζει να συμβαίνει με τον Μηχανισμό Αποζημίωσης Ευελιξίας των κατανεμόμενων εν πολλοίς συμβατικών παραγωγών),

δηλαδή στο ανταγωνιστικό σκέλος των τιμολογίων τους. Μόνο έτσι το ανταγωνιστικό σκέλος των τιμολογίων της Προμήθειας θα αντανakλά το πλήρες και πραγματικό κόστος του ρεύματος που οι Προμηθευτές τροφοδοτούν τους πελάτες τους (αδιαίρετο μίγμα συμβατικού και ΑΠΕ) και έτσι αυτοί θα το διαμορφώνουν σε βιώσιμα κάθε φορά επίπεδα για την λειτουργία τους λαμβάνοντας υπόψη και τα προγράμματα ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού που διατηρούν με τους πελάτες τους. Σε κάθε άλλη περίπτωση το σύστημα στρεβλά θα παράγει ζημιές, οι οποίες όπως και στο παρελθόν μέσω άλλων στρεβλώσεων (ΟΤΣ, ΜΑΜΚ, Κανόνας 30%) νομοτελειακά θα καταλήγουν και πάλι στον ΕΛΑΠΕ, ακριβώς επειδή το ΕΤΜΕΑΡ είναι το μόνο ορατό στους καταναλωτές διοικητικά καθοριζόμενο με «πολιτικό κόστος» μέρος της εξίσωσης.

7. Ενεργειακοί Συνεταιρισμοί

Ο απελθόν Υπουργός κατά την παράδοση του υπουργείου **ανέφερε πως προετοιμάστηκε σχέδιο νόμου για τους ενεργειακούς συνεταιρισμούς.** Σε μια εποχή που τραπεζικός δανεισμός δεν υπάρχει για τους μικρομεσαίους, τα ίδια κεφάλαια είναι ο μόνος τρόπος ανάπτυξης τους και πράγματι η Κυβέρνηση που πρώτη μίλησε για συνεταιριστικά σχήματα ανάπτυξης νέων ΑΠΕ, σωστά αφουγκράστηκε τον παλμό της εποχής. Εντούτοις πέρα από διάσπαρτες σκέψεις για υποτυπώδη ανάπτυξη τέτοιων σχημάτων σε απομονωμένα μόνο νησιά -μακάρι να γίνουν βεβαίως και αυτά, δεν φαίνεται να υπάρχει ισχυρός προγραμματισμός. **Με πρωτοβουλία του συνδέσμου μας ήδη ξεδιπλώνεται ένα τέτοιο πολυμετοχικό εγχείρημα στο διασυνδεδεμένο σύστημα αντίστοιχο χιλιάδων παρόμοιων στην Ευρώπη.** Δυστυχώς παρότι κοινοποιήσαμε την πρωτοβουλία μας και κάθε στάδιο της προετοιμασίας της στο υπουργείο ζητώντας την αρωγή του σε επιμέρους πτυχές και για την γρηγορότερη ευόδωση τέτοιων σχημάτων ευρύτερα, δεν έχουμε τύχει της ανταπόκρισης που αναμέναμε, ούτε και μας κοινοποιήθηκαν οι επιμέρους σχεδιασμοί που τώρα μόλις μαθαίνουμε πως έχουν λάβει μορφή προετοιμασίας σχεδίου νόμου. Παρόλα αυτά εμείς προχωρήσαμε και ευελπιστούμε σύντομα να ξεκινήσουμε την υλοποίηση του πρώτου μας έργου ΑΠΕ. Ο τίτλος που χρησιμοποιούμε είναι «πολυμετοχικό σχήμα» και όχι «συνεταιριστικό», αλλά αυτό δεν έχει να κάνει με κάποια ιδεοληψία μας, αλλά με το τι νομικά επιβάλλεται μέχρι στιγμής τουλάχιστον. Οι αγκυλώσεις, οι ασυμμετρίες στην εκπροσώπηση, οι δυσκαμψίες στις διαδικασίες και οι ασφαλιστικές επιβαρύνσεις των εταίρων που προκύπτουν εκ του νομικού πλαισίου περί συνεταιρισμών του ν. 1667/1986 όπως ισχύει, καθιστούν απαγορευτική μια τέτοια νομική μορφή άρα και την χρήση του τίτλου της. Αντίθετα η μορφή της ανωνύμου εταιρείας του ν. 2190/1920 αποτελεί την βέλτιστη λύση, γι' αυτό και για να ακριβολογούμε νομικά, χρησιμοποιούμε τον όρο πολυμετοχικό σχήμα μέχρι στιγμής.